A°. 1842. N°. 86.

DONDERDAG DEN 27sten OCTOBER.

JE MAINTIENDRAI

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

De Commissie tot Taxatie van Huurwaarde van de Huizen en Gebouwen aan *Paramaribo* en derzelver omtrek, maakt bekend, dat zij hare werkzaamheden zal voortzetten op *HEDEN*, des voormiddags ten *zeven* uren, en wel met de Eerste Buitenwijk of *Combé* No. 1, zullende dezelve op de daaropvolgende Maandagen en Donderdagen werkzaam zijn, wordende mitsdien de belanghebbenden uitgenoodigd, zich gereed te houden om aan de Commissie voornoemd de vereischte inlichtingen te geven, hetzij in persoon of wel bij hunne afwezigheid door achterlating van hunne huurcontracten of bewijzen van betaalde huur of van zoodanig ander papier, waaruit de Commissie het vereischte te weten kan blijken.

Zullende zij het zich zelven te wijten hebben wanneer door de niet erlanging der gevraagde illucidatien, eenig Gebouw of Erf soms hooger dan het bestaand huurcontract aangeslagen mogt worden.

Paramaribo den 27 October 1842.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,

A. P. TIRION.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 20sten dezer, het Schip Paramaribo Kapt. J. C. Töpper, naar Amsterdam, lading: 416 vaten Suiker en 40 vaten Rum.

Den 22sten, de Nd Am. Brik Sarah Ann Kapt. W. E. Herrick, naar Gloucester; lading: 237 vaten Malassie.

ADVERTISSEMENTEN.

PARAMARIBO, *den 25 October 1842.*

Het *ANKER* en stuk *KETTING*, geadverteerd in de ter dezer Drukkerij gedurende dit jaar onder No. 79, 81 en 83, uitgegevene Couranten, niet gereclameerd en den eigenaar daarvan onbekend zijnde, zoo zal hetzelve *den 28sten dezer*, des voordemiddags 9 uren, door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek verkocht worden.

De Havenmeester,

R. H. ESSER.

(32969) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 28sten October 1842, des voormiddags om *half negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Joode Breë Straat*, La. C. No. 10 N. W., aankomende A. W. WHITE.

Paramaribo den 22 October 1842.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

De *Commissie van Onderwijs* roept al degenen op, die zich met verzoekschriften om *gratis onderwijs* tot haar hebben gewend, op dewelke nog niet is gedisponeerd, om op HEDEN en MORGEN, des voormiddags van 7 tot 11 ure, zich te vervoegen bij haar Medelid

BATENBURG.

Paramaribo den 27 October 1842.

Op den 25sten dezer, overleed tot onze innige droefheid, onze veel geliefde Zuster ANNAATJE HENDRIETTA ELISABETH ARNZEN, in den ouderdom van 32 jaren. — Eene kortstondige ziekte van slechts *drie* dagen maakte aan haar voor ons zoo dierbaar leven een einde. Allen die haar gekend hebben, zullen dus ligt beseffen hoe treffend dit smartvol verlies voor ons is.

Strekkende dit tot algemeene en bijzondere kennisgeving aan vrienden en bekenden.

Paramaribo den 26 October 1842.

J. A. H. ARNZEN,

(32987) Mede voor mijne Zuster.

(32989) Over *zes* weken, den juisten dag nader te bepalen, zal de ondergeteekende, door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek doen verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen op den hoek van den *Waterkant* en *Keiserstraat*, La. A. No. 165; aankomende den Boedel wijlen CATHARINA JEANE SMITH.

Paramaribo den 22 October 1842.

F. J. BINZ qq.

(32988) Beste AARDAPPELEN in halve muds manden, Boter in 14 [illegible] vaatjes, Worst en Saucijsen, PATENT en LIJN OLIE en WITLOOD, ROODE WIJNEN in okshoofden, kisten en bij het dozijn, opregte *SCHIEDAMSCHE* JENEVER in enkelde en dubbelde kelders; NETTENGAREN; *CURAÇAOSCHE* SIGAREN en meer andere GOEDEREN te bekomen bij

F. J. BINZ.

Over het Regentschap in Frankrijk.

Ter gelegenheid dat de wetgeving in Frankrijk, ten gevolge van de treurige gebeurtenis, die voorzieningen omtrent een mogelijk Regentschap vereischt, eerlang te beslissen zal hebben, welke beginselen daarbij ten grondslag genomen zullen behooren te worden, geeft de *Gazette des Tribunaux* in haar Nummer van den 16den Julij, een overzigt der onderscheiden wetgevingen, die te dezen opzigte in Frankrijk hebben bestaan.

Na hare inleiding besloten te hebben met de opmerking, dat de vrees van hen, die voor een Regentschap sidderen, omdat hetzelve steeds voor Frankrijk noodlottig is geweest, als ijdel beschouwd mag worden, wijl de omstandigheden te zeer veranderd zijn, en dat een Regentschap, hoogstens te duchten bij een onbepaald Koningsschap in hetwelk de minderjarigheid des Konings den ganschen staat, als het ware, in eene soort van minderjarigheid doet verkeeren, zulks geenszins is, in staten van constitutionele regeringsvormen, waar de verdeeling en het zich opwegen der onderscheiden staats-magten, ook tijdens een Regentschap denzelfden gang blijven houden; en na zich tot staving van dit gevoelen op het voorbeeld van Engeland beroepen te hebben, vervolgt het genoemde blad aldus:

Voor de staatsregeling van den 10den September 1791 levert het staatsregt van Frankrijk slechts zeer weinige teksten van reglementen voor eene minderjarigheid en de organisatie van het Regentschap. Het is meestal in de daadzaken, dat men de oplossing moet zoeken der vraagstukken tot welke die hooge belangen aanleiding hebben gegeven, en bij elken stap ziet men die daadzaken zich wijzigen of zelfs tegen elkander indruisschen, naarmate van het belang van hen, die zich op het oogenblik de sterkste bevonden, om dezelve te bestieren.

Onder den eersten stam bevond er hoegenaamd geen regel; het Regentschap werd uitgeoefend door de moeder of ook wel door de grootmoeder des minderjarigen Konings; en niet zelden werd dezelve door een der officieren van den overleden Vorst overweldigd.

Het is onder den tweeden stam, in een charter van *Lodewijk den Godvruchtige*, dat men voor de eerste maal het beginsel vindt daargesteld, hetwelk men later in de staatsregeling van 1791 zal hervinden: te weten, dat het regt tot het Regentschap zich zoo veel mogelijk regelt naar de orde van de troonopvolging zelve. Naast dit beginsel plaatst zich mede het regt der moeder van den minderjarigen koning. Noch het een noch het ander dezer beginselen is evenwel altijd geëerbiedigd geworden en reeds tijdens de eerste minderjarigheid onder den derden stam, zien wij het voorbeeld van eene koningin-moeder en van eenen vermoedelijken erfgenaam van de kroon, uit het Regentschap uitgesloten en vervangen door *Boudewijn*, Graaf van Vlaanderen, die door Koning *Hendrik I*, nog bij deszelfs leven, tot die waardigheid was aangewezen geworden. Dit is de kiem geweest van het regt, hetwelk aanleiding tot zoo vele worstelingen en kuiperijen gegeven heeft; wij bedoelen dat van het Regentschap krachtens uitersten wille.

Koningin *Blanca* werd alzoo bij eene acte van *Lodewijk VIII* benoemd tot Regentesse voor haren zoon *Lodewijk IX*, en hare standvastigheid wist al de moeijelijkheden te overwinnen, die haar in den weg werden gelegd door des jongen konings oom *Filips*, Graaf van Bologne, die beweerde dat zij, beide, als vreemde en als vrouw, uitgesloten moest worden, en in alle gevalle, overeenkomstig het Romeinsche regt, borg voor hare administratie behoorde te stellen. In deze worsteling en te midden der hof kuiperijen en woelingen der partijschappen, werden er breedvoerige en veelvuldige twist memoriën gewisseld, bij welke de vermaardste regtsgeleerde van den tijd, *Hubert de Bohio*, de overwinning voor de koninginne moeder behaalde.

Buiten en behalve het Regentschap ingevalle van minderjarigheid, had men ook nog het Regentschap bij afwezendheid des Konings. Hieromtrent bestonden nog minder regelen, en de Vorst was geheel vrij in zijne keuze. Zoo ziet men *Heiligen Lodewijk*, tijdens zijnen tweeden kruistogt in 1629, den abt van St. Denis, *Matthieu de Vendome*, de voorkeur boven de Koningin en boven zijne broeders geven.

Voor zoo veel het Regentschap bij minderjarigheid betrof; moest de uitersten wils-beschikking des Konings, evenwel door de Grooten van het Rijk goedgekeurd en bekrachtigd worden. Het is alzoo, dat de acte, bij welke *Filips de Schoone* het Regentschap aan de Koningin *Jeanne*, en bij haar overlijden, aan den oom van den minderjarigen Koning, *als die hem het naaste zal zijn*, opdroeg, alvorens ten uitvoer gelegd te worden, de bekrachti-

ging van dertien prelaten, prinsen en grooten van het rijk ontvangen heeft gehad. Na den dood van *Lodewijk den Heilige* en van *Karel den Schoone* is het evenzeer de vergadering der grooten geweest, die het, alstoen zeer betwiste Regentschap heeft toegewezen gehad, tot grondslag nemende, *de meest waarschijnlijke kans, om tot de kroon te geraken.*

Onder de dagteekening van 26 Dec. 1407 vindt men het eerste edikt, hetwelk in de daad duidelijk is omtrent het vraagstuk van het Regentschap. Dit edikt, als *perpetueël* of *onherroepelijk* uitgegeven, brengt mede, »dat de minderjarige Koningin voortaan zullen regeren volgens de goede advysen, overwegingen en raadgevingen van de Koninginnen, derzelver moeders, zoo dezelve in het leven zijn en van de naasten van de Koninklijke linie en van den Koninklijken bloede, die als dan aanwezig zullen, zijn alsmede volgens de beraadslagingen en den raad van den connetabel en van den kanselier van Frankrijk en van de kloeke mannen in der tijd." Eene uitdrukkelijke voorwaarde van het edikt verbood, van er »eenige uitlegging aan te geven, of eenige wijziging of verandering in te maken;" maar het edikt werd daarom niet beter nagekomen, bijzonder bij den dood van *Lodewijk XI.* De uiterste begeerte van *Lodewijk XI* was werkelijk geweest, dat het Regentschap voor zijnen minderjarigen zoon opgedragen zou worden aan *Anne de Beaujeu*, zijne dochter, maar dit regt werd hevig betwist door den Hertog *van Orleans*, den vermoedelijken erfgenaam der kroon (later *Lodewijk XII*), die bewerde, zijn regt te ontleenen uit de bepalingen van het edikt van 1407. *Jan van Bourbon* maakte, van zijnen kant, eene gelijke aanspraak, en de worsteling dreigde bloedig te zullen worden tusschen beide deze Prinsen en *Pieter van Bourbon* Sire *van Beaujeu*. Het edikt verklaarde zich duidelijk ten voordeele van den Hertog *van Orleans*; maar de te Tours te zaam gekomen Staten-Generaal, redden zich door eenen middelweg uit deze verlegenheid en verklaarden, dat de Koning, alhoewel nog niet meerderjarig zijnde, ten spoedigste gezalfd zou worden en door zich zelven zou regeren, met toekenning aan den Hertog *van Orleans*, van het voorzitterschap in den raad des Konings en aan *Jan van Bourbon* en aan den Sire *van Beaujeu* van het regt van zitting in dien raad.

De gebeurtenissen, tot welke de worsteling tusschen *Catharina van Medicis* en den Koning van Navarre over het Regentschap gedurende de minderjarigheid van *Karel IX* aanleiding gegeven heeft, kunnen wij niet in al derzelver bijzonderheden volgen. Even als na den dood van *Lodewijk XI*, nam men ook nu weder zijne toevlugt tot eenen middelweg. »De drie standen van het rijk, zegt de Kanselier *de l'Hospital*, aan wien het geschil werd onderworpen, hiertoe, hetzij door de billijkheid, hetzij door onze dringend smeeken, overreed, hebben de voogdijschap over den persoon en de goederen des Konings aan den Koningin toegewezen en haar den Koning van Navarre tot hulp en raadsman toegevoegd." Men dacht hiermede een middel van verzoening gevonden te hebben, maar het was er ver van af.

Het regt der Koninginnen tot het Regentschap werd weldra plegtiglijk en met eenparige stemmen erkend door het Parlement, hetwelk, nog den eigen dag van den dood van *Hendrik IV*, het Regentschap aan *Maria van Medicis* toewees.

Lodewijk XII, gewaarschuwd door de gevaren, met welke het Regentschap den staat gedurende zijne minderjarigheid had bedreigd, begeerde zijne volmagten te regelen en te bepalen, voor in gevalle hij zijnen opvolger in minderjarigheid mogt nalaten. Bij eene verklaring van April 1643 gelastte hij, dat de Koningin *Anna* Regentesse zoude zijn, tot op de meerderheid van den *Dauphyn*, en dat de Hertog *van Orleans* zijn broeder, luitenant-generaal van het rijk zou wezen, onder het gezag der Koningin, alsmede, dat er een raad van Regentschap zou worden ingesteld, die alle gewigtige staatszaken, bij meerderheid van stemmen zou regelen. Maar de Hertog *van Orleans* en de Prins *van Condé*, na het overlijden des Konings verklaard hebbende, geen ander deel in het bestier der zaken te begeren, dat hetgene het der Koningin behagen zou, hun toe te kennen zoo heeft het Parlement, de verklaring van wijlen den Koning ter zijde stellende, de Koninginne moeder, tot Regentesse van het Rijk benoemd, en in plaatse van den raad van Regentschap, welken *Lodewijk XIII*, in persoon had aangewezen, en die alle vraagstukken bij meerderheid van stemmen beslissen moest, heeft het Parlement verklaard, dat de Koningin hare keuze zou kunnen vestigen, op zoodanige personen van eerlijkheid en ondervinding, als haar zoude goeddunken, zonder evenwel, werd er bijgevoegd, dat zij gehouden zoude zijn, zich naar de meerderheid der stemmen te voegen, zoo haar dit niet mogt goeddunken."

De uiterste wilsbeschikking van *Lodewijk XIV* moest zich niet meerder zien eerbiedigen dan die van *Lodewijk XIII*, zulks geweest was, en *Lodewijk XIV* zelf had dit zeer wel voorzien. Ik heb dezelve, zeide hij, gemaakt, omdat men het verlangde, maar men zal er juist mede leven, zoo als met die mijns vaders." Bij dat testament had hij zich willen regelen naar de bepalingen van het edikt van 1407; hij benoemde geen regent, maar wel eenen raad van regentschap, met den Hertog *van Orleans* aan het hoofd. Die raad moest zaamgesteld zijn uit de Prinsen van den bloede, die den ouderdom van 24 jaren bereikt zou hebben, uit de ministers van staat, de Maarschalken van *Villeroi*, van *Villars* van *Harcourt*, van *Uxelles* en van *Tallard*; en het getal der leden van den raad moest niet vermeerderd worden ook zelfs niet ten gevolge van het afsterven van een van allen. Alle zaken moesten door dien raad, bij meerderheid van stemmen, beslist worden. De Hertog *van Maine* was belast met de opvoeding des Konings en met het bevel over de troepen van deszelfs huis.

Den dag na het overlijden van *Lodewijk XIV* werd dit testament verbroken bij het arrest van het Parlement, geslagen op de conclusiën van de personen van het huis des Konings. Deze conclusiën zeiden: »Dat zoo het testament aan den Hertog *van Orleans* niet anders toekende, dan den titel van Hoofd van den raad van regentschap, *men zich eerder aan den geest, dan aan de letter van de acte moest houden*: dat hij altijd, ingevolge den wil des Konings, de eerste in het regentschap was, even gelijk zijne verdiensten en zijn verheven rang, hem zulks doden zijn." Het arrest werd zonder verwijl geslagen en de Hertog *van Orleans* tot regent uitgeroepen.

Voor zoo veel de meerderjarigheid der Koningen van Frankrijk betreft, zoo heerscht er nog grootere onzekerheid, vooral onder de beide eerste stammen. Volgens *Dutillet*, werd de meerderjarigheid na *Hugues Capet* gesteld op vijftien jaren; maar, zoo als door *Dupuis*, in zijne *Verhandeling over de meerderjarigheid der Koningen* wordt aangemerkt, »spreekt *Dutillet* zonder ander gezag, dan dat, hetwelk hij vermeende uit zijne eigen geschriften te kunnen putten." En *Dupuis* voegt er bij, dat in 1184 *Filips*, die alstoen evenwel twintig jaren telde, nog in minderjarigheid gehouden werd en dat hetzelfde tot op den leeftijd van een en twintig jaren met den *Heiligen Lodewijk* heeft plaats gehad, waaruit, even als uit verscheiden andere voorbeelden, de schrijver opmaakt, dat de volle en geheele meerderjarigheid der koningen, eerst op de een en twintig jaren gesteld was. *Filips de Stoute* was de eerste die dezen staat van zaken wijzigde, en bij eene ordonnantie van 1270, de meerderjarigheid zijns zoons op veertien jaren bepaalde. Dezelfde aanwijzing van ouderdom voor de meerderjarigheid, ontmoeten wij in de acte van scheiding in 1344, door *Filips van Valois* daargesteld, en in het edikt van 1374, waarbij *Karel V* gelast: »dat de oudste zonen der koningen van Frankrijk, zoo tegenwoordige als toekomstige, meerderjarig zullen zijn en voor meerderjarig gehouden zullen worden, met het bereiken van hun veertiende jaar." Desniettegenstaande, en zoo als *Dupuis* het later heeft doen opmerken, bevond *Karel VI*, die in 1388 twintig jaren oud was, zich alstoen nog onder de voogdijschap van zijne ooms *Karel VI* herhaalde later in persoon, bij twee verklaringen van 1392, de voorschriften der ordonnantiën van *Karel V*, zijnen vader. Die voorschriften zijn vervolgens vrij algemeen gevolgd geworden. Maar men weet, welke geschillen, er onder het Regenschap van *Catharina van Medicis* ontstaan zijn, omtrent het vraagstuk, of de veertien jaren volbragt, dan wel ingegaan moesten zijn. *Catharina van Medicis* verlangde, dat het edikt van *Karel V* beteekenen zou, de veertien jaren ingegaan en liet zulks aldus verklaren door eene vergadering van pairs en van officieren van de kroon, te Rouaan in parlement bijeen geroepen; hetgene aanleiding gaf tot vele tegenkantingen van de zijde van het parlement van Parijs.

Wij hebben niet anders gedaan, dan te herinneren aan de voornaamste daadzaken, die door de geschiedenis van de regentschappen en minderjarigheden worden aangegeven. Men ziet daaruit, zoo als wij in den aanhef zeiden, dat er te dien opzigte geene enkele stellige wet voorhanden was; en het was juist dit, hetwelk onder eene staatsregeling, die al het gezag in eene enkele magt vereenigde, aanleiding gaf tot al die betreurenswaardige twisten, die de rust van den staat te midden der mededingende aanmatigingen, zoo dikwerf gevaar hebben doen loopen.

Het was tot het voorkomen van den terugkeer van dergelijke gevaren, dat de constituerende vermeende, het organiseren van het regentschap, in algemeene en stellige bewoordingen te moeten regelen. Naar de bewoordingen van de staats-regeling van 1791, is de Koning minderjarig tot op den vollen leeftijd van achttien jaren. Het regentschap behoort aan den naasten bloedverwant des Konings, in de volgorde van de erfopvolging van den troon, die den vollen ouderdom van vijf en twintig jaren heeft bereikt. Franschman, in het rijk woonachtig en geen vermoedelijke erfgenaam is van eenige andere kroon: — de vrouwen zijn uit het regentschap uitgesloten; de staatsregeling bepaalt vervolgens de voorwaarden tot verkiezing van den regent, ingevalle de minderjarige Koning niet een bloedverwant heeft, die de hierboven gestelde vereischten in zich vereenigt; die verkiezing zal gedaan worden, door een kollegie, zaamgesteld uit bijzondere, in ieder distrikt benoemde, kiezers.

Het Senaat-Consult van den 28sten Floreal van het jaar XII houdt zich insgelijks bezig met het Regentschap; volgens dit Senatus Consult is de Keizer minderjarig tot op de volle achttien jaren; de Regent moet den ouderdom van de volle vijf en twintig jaren hebben bereikt en vrouwen worden uit het Regentschap uitgesloten. De Keizer benoemd de Regent uit de Fransche Prinsen en bij ontstentenis van dezelve uit de titularissen van de groot waardigheden van het Rijk, (den aartskanselier van het Keizerrijk, den groot-kanselier van staat, den groot-kiezer, de Connetable, den aarts-thesaurier, den groot admiraal). Zoo de Keizer den Regent niet benoemd hebbende, geen der Fransche Prinsen den vollen ouderdom van vijf en twintig jaren bereikt heeft, alsdan verkiest de Senaat den Regent uit de titularissen van de grootwaardigheden. — De Regent is niet verantwoordelijk, zijne magt is bepaald, vooral ten opzigte van het doen van oorlogs-verklaringen en het onderteekenen van traktaten, gevallen, die door den raad van Regentschap bij meerderheid van stemmen worden beslist; het toezigt over de Keizer is toebetrouwd aan zijne Moeder, en bij ontstentenis van deze aan den Prins, die door den voorganger van den minderjarige, of door den Senaat hiertoe aangewezen is enz.

Te Paramaribo, bij J. J. ENGELBRECHT.